

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор з науково-педагогічної
роботи
_____ р.
_____

Робоча програма навчальної дисципліни

**«ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ
В МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИНАХ»**

(назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки» (шифр і назва)
спеціальність/ напрямок	055 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» (шифр і назва)
освітньо-професійна програма	«Міжнародна інформація та міжнародні комунікації» (шифр і назва)
спеціалізація	(шифр і назва)
вид дисципліни	обов'язкова (обов'язкова / за вибором)
факультет	міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
“ 20 ” червня 2019 р., протокол № 15

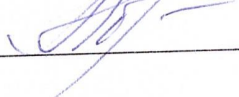
РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

к. т. н, доцент, доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки Харченко І.М.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від “ 19 ” червня 2019 р., протокол № 12

Завідувач кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

_____
(підпис) Новікова Л.В.

Програму погоджено методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “ 19 ” червня 2019 р., протокол № 11

Голова методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

_____
(підпис) Григорова-Беренда Л.І.

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Інформаційно-аналітична діяльність в міжнародних відносинах» складена відповідно до програми підготовки бакалавра зі спеціальності 055 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», освітня програма «Міжнародна інформація та міжнародні комунікації».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни є формування у студентів знань про порядок організації і ведення інформаційно-аналітичної роботи у сфері міжнародних відносин та забезпечення набуття практичних навичок по аналітичному використанню інформації, аналізу окремих проблем у сфері міжнародних відносин.

1.2. Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

– ознайомлення з актуальними проблемами інформаційно-аналітичної діяльності у міжнародних відносинах;

– вивчення методологічних засад інформаційно-аналітичної діяльності у міжнародних відносинах;

– формування інформаційної та прогностичної культури;

– вивчення методології системного дослідження і аналізу явищ у сфері міжнародних відносин.

1.3. Кількість кредитів – 4

1.4. Загальна кількість годин – 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни

Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	
Семестр	
7-й	
Лекції	
32 год.	
Семінарські заняття	
32 год.	
Самостійна робота	
56 год.	
у тому числі індивідуальне завдання (курсова робота)	
30 год	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання:

знати:

– основні поняття і термінологію, що використовуються в міжнародній інформаційно-аналітичній діяльності;

– методологію, сучасні тенденції та актуальними проблеми інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах;

– структуру та правила доступу до міжнародних інформаційних ресурсів;

– джерела та методи пошуку зовнішньополітичної інформації, основи системної методології та методи підготовки інформаційно-аналітичних документів;

– структуру, апаратне та програмне забезпечення, принципи роботи в міжнародних інформаційно-аналітичних системах та мережах.

вміти:

– збирати та систематизувати міжнародну інформацію;

- вирішувати основні інформаційно-аналітичні завдання у сфері професійної діяльності;
- аналізувати міжнародну інформацію;
- ставити задачу обробки міжнародної інформації відповідно до мети дослідження;
- виконувати первинне аналітичне опрацювання документів та інформації;
- виконувати пошук міжнародної інформації в глобальних та локальних комп'ютерних мережах;
- освоювати новітні інформаційно-аналітичні технології.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Теоретико-методологічні основи інформаційно-аналітичної діяльності в галузі міжнародних відносин.

Тема 1. Інформаційно-аналітична діяльність в структурі інформаційної діяльності.

Інформація як основа вивчення інформаційно-аналітичної діяльності. Поняття про інформаційну, аналітичну, інформаційно-аналітичну діяльність (ІАД). Види ІАД. Методи ІАД. Рівні ІАД. Функції ІАД. Об'єкт та предмет інформаційно-аналітичної роботи. Процес ІАР і його основні стадії. Джерела інформації. Відкриті та закриті джерела та їх різновиди. Джерела виявлення інформації. Основні вимоги до джерел інформації. ІАД в структурі міжнародних відносин. Інформаційний пошук. Регламент інформаційного пошуку: іменний, посилковий, семантичний, ситуаційний методи. Дезінформація та її види.

Тема 2. Зміст ІАР. Інформаційно-аналітичні дослідження як вихідне поняття ІАД. Етапи ІАД дослідження. Організація ІАР. Засоби ІАР. Інтелектуальні засоби. Технічні засоби. Використання автоматизованих банків даних, інформаційних мереж і комунікацій. Автоматизоване робоче місце аналітика. Експертні системи. Поняття, види, форми і завдання інформаційно-аналітичних досліджень. Стратегія аналітичної роботи (головні принципи). Етапи інформаційно-аналітичних досліджень. Визначення проблемної ситуації. Формулювання мети і завдань дослідження. Розробка гіпотез, вибір моделей. Розробка програми, робочого плану й інструментарію дослідження. Основи обробки вхідних інформаційних потоків та видачі аналітичної продукції. Оцінка достовірності інформації. Верифікація інформації. Технологічні аспекти інформаційно-аналітичних досліджень. Вихідна інформація для інформаційно-аналітичних досліджень. Документ, його види та класифікація. Первинно-документний та вторинно-документний рівень інформації. Різновиди первинних і вторинних документів. Бібліографічні документи. Структура і функції документа.

Тема 3. Методологічні аспекти ІАД. Метод, методологія, методика. Співвідношення методології і методики. Принципи і методи дослідження міжнародної інформації. Системний підхід в інформаційно-аналітичних дослідженнях. Методи та методики, що становлять основу інформаційно-аналітичних досліджень. Методи розробки гіпотез і вимоги до них. Наукова, загальна, робоча гіпотеза. Характеристика комплексних методів досліджень та базові аналітичні методики (моделювання, екстраполяція, методи експертних оцінок, «мозкового штурму», метод Дельфі). Контент-аналіз як формалізований метод аналізу документів. Основні характеристики, принципи та види контент-аналізу. Івент-аналіз. Когнітивне картування. Припущення і передбачення в інформаційно-аналітичній діяльності. Сутність і зміст наукового передбачення. Класифікація методів прогнозування. Типологія прогнозів у сфері міжнародних відносин.

Розділ 2. Аналітико-синтетична обробка документів.

Тема 4. Методи аналітико-синтетичної обробки первинної інформації. Аналітико-синтетична обробка документів як відображення загальних закономірностей розумового процесу. Інформаційний аналіз. Інформаційно-пошукові системи: традиційні (бібліотечні каталоги, бібліографічні та фактографічні картотеки, бібліографічні покажчики, різноманітні інформаційні видання) і нетрадиційні (бібліографічні, реферативні та фактографічні бази даних). Загальнонаукові методи в процесах аналітико-синтетичної обробки документів: аналіз, синтез,

узагальнення, абстрагування тощо. Методи статистичного аналізу: кореляційний, факторний аналіз, метод імплікаційних шкал та інші.

Тема 5. Реферування як процес згортання первинної інформації. Основні вимоги до процесу реферування. Основні етапи реферування. Методи аналітико-синтетичної обробки документів, що використовуються в процесі реферування. Методи викладу інформації у рефераті. Екстрагування. Особливості підготовки рефератів в галузі міжнародних відносин. Оцінюючі елементи у рефераті з міжнародних відносин. Призначення анотації та її функції.

Тема 6. Підготовка оглядової інформації та окремих видів інформаційних документів. Огляд як документ. Жанрові модифікації огляду. Специфічні риси огляду. Основні вимоги до огляду. Структура огляду. Вступ до огляду та його завдання. Основна частина огляду. Заклучна частина огляду та мета. Довідковий апарат огляду. Основні етапи підготовки огляду та процеси аналітико-синтетичної обробки документів, які виконуються на кожному з етапів. Поняття «видання». Види видань. Підготовка окремих видів інформаційних документів. Поняття аналітичного документу. Аналітична довідка та аналітична записка. Основні етапи підготовки інформаційних документів. Методи пошуку документальної та фактографічної інформації. Способи перевірки надійності та достовірності інформації. Підготовка звітів про діяльність. Зміст звіту як інформаційного документа. Формалізована схема викладу інформації у звіті. Підготовка інформаційного релізу. Інформаційний реліз (прес-реліз) та його завдання. Структура інформаційного релізу. Особливості інформаційного релізу, присвяченого певній особі (певній події). Підготовка окремих видів оглядових документів. Оглядове видання, дайджест. Експрес-інформація. Довідка як інформаційний документ, види та особливості її підготовки. Особливості підготовки письмових (друкованих) оглядових та інформаційних довідок.

Розділ 3. Особливості інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади.

Тема 7. Інформаційно-аналітичні структури. Поняття «інформаційно-аналітична служба» (ІАС). Основні завдання ІАС України. Рада національної безпеки та оборони України (РНБОУ). Національний інститут стратегічних досліджень (НІСД). Національний інститут проблем міжнародної безпеки (НІПМБ). Поняття «недержавний аналітичний центр». Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова. Український незалежний центр політичних досліджень (УНЦПД). Міжнародний центр перспективних досліджень (МЦПД). Центр політико-правових реформ. Фонд «Демократичні ініціативи». Київський інститут проблем управління імені Горшеніна. Агентство УНІАН. Регіональні недержавні аналітичні центри. Аналітичні центри. Інформаційні агентства. Провідні інформаційно-аналітичні центри США. Корпорація РЕНД, «Heritage Foundation», «New American Century». Інформаційне Агентство Сполучених Штатів – ЮСІА (United States Information Agency – USIA). «Рейтер», «Франс пресс».

Тема 8. Інформаційно-аналітична робота в закордонних установах. Основи організації державної роботи по збиранню та аналізу зовнішньополітичної інформації. Основні джерела інформації, які використовують співробітники закордонних представництв. Головні умови до зовнішньополітичної інформації. Дезінформація, направлена інформація. Кулуарна дипломатія як спосіб збирання інформації. Дипломатичні документи. Види інформаційних документів, які готуються у посольствах, генеральних консульствах та торговельних представництвах. Специфічні особливості інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади. Функції зовнішньої розвідки. Види розвідувальної інформації. Оцінка розвідувальної інформації. Достовірність, актуальність і повнота розвідувальної інформації. Відповідальність, аналітичний рівень та цінність розвідувальної інформації. Особливості розвідувальної інформації.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма					заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	с	лаб	інд	с.р.		л	с	лаб	інд	с.р.
Розділ 1. Теоретико-методологічні основи інформаційно-аналітичної діяльності в галузі міжнародних відносин												
Тема 1. Інформаційно-аналітична діяльність в структурі інформаційної діяльності.	11	4	4			3						
Тема 2. Зміст інформаційно-аналітичної роботи.	12	4	4			4						
Тема 3. Методологічні аспекти інформаційно-аналітичної діяльності.	12	4	4			4						
Разом за розділом 1	35	12	12			11						
Розділ 2. Аналітико-синтетична обробка документів												
Тема 4. Методи аналітико-синтетичної обробки первинної інформації.	11	4	4			3						
Тема 5. Реферування як процес згортання первинної інформації.	12	4	4			4						
Тема 6. Підготовка оглядової інформації та окремих видів інформаційних документів.	12	4	4			4						
Разом за розділом 2	35	12	12			11						
Розділ 3. Особливості інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади												
Тема 7. Інформаційно-аналітичні структури.	10	4	4			2						
Тема 8. Інформаційно-аналітична робота в закордонних установах.	10	4	4			2						
Разом за розділом 3	20	8	8			4						
Курсова робота	30								30			
Усього годин	120	32	32			30			26			

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми та питань для обговорення	Кількість годин
1.	Тема 1. Інформаційно-аналітична діяльність в структурі інформаційної діяльності. <i>Питання для обговорення (теми рефератів):</i> – поняття про інформаційну, аналітичну, інформаційно-аналітичну діяльність; – ІАД в системі міжнародних відносин; – процес ІАД (ІАР) і його основні стадії; – джерела міжнародної інформації.	4
2.	Тема 2. Зміст інформаційно-аналітичної роботи. <i>Питання для обговорення (теми рефератів):</i> – поняття та основні етапи інформаційно-аналітичного дослідження; – програма, робочий план й інструментарій інформаційно-аналітичного дослідження; – автоматизоване робоче місце аналітика; – експертні системи; – документи, їх види та класифікація.	4

3.	<p>Тема 3. Методологічні аспекти інформаційно-аналітичної діяльності.</p> <p><i>Питання для обговорення (теми рефератів):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – методи та підходи в інформаційно-аналітичних дослідженнях; – методи розробки гіпотез і вимоги до них; – контент-аналіз; – івент-аналіз; – когнітивне картування. 	4
4.	<p>Тема 4. Методи аналітико-синтетичної обробки первинної інформації.</p> <p><i>Питання для обговорення (теми рефератів):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – поняття «аналітико-синтетична обробка документів»; – інформаційно-пошукові системи; – загальнонаукові методи в процесах аналітико-синтетичної обробки документів: аналіз, синтез, узагальнення, абстрагування; – методи статистичного аналізу: кореляційний, факторний аналіз, метод імплікаційних шкал. 	4
5.	<p>Тема 5. Реферування як процес згортання первинної інформації.</p> <p><i>Питання для обговорення (теми рефератів):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – основні вимоги до процесу реферування та його основні етапи; – методи аналітико-синтетичної обробки документів, що використовуються в процесі реферування; – методи викладу інформації у рефераті; – особливості підготовки рефератів в галузі міжнародних відносин; – анотація, її функції та особливості. 	4
6.	<p>Тема 6. Підготовка оглядової інформації та окремих видів інформаційних документів.</p> <p><i>Питання для обговорення (теми рефератів):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – огляд як документ, його жанрові модифікації, специфічні риси та структура; – основні етапи підготовки огляду та процеси аналітико-синтетичної обробки документів, які виконуються на кожному з етапів; – поняття «видання» та аналітичного документу, їх основні види; – аналітична довідка та аналітична записка; – основні етапи підготовки інформаційних документів; – методи пошуку документальної та фактографічної інформації. 	4
7.	<p>Тема 7. Інформаційно-аналітичні структури.</p> <p><i>Питання для обговорення (теми рефератів):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – інформаційно-аналітичні інституції України; – провідні інформаційно-аналітичні центри США; – інформаційне агентство USIA (United States Information Agency) ; – інформаційне агентство «Рейтер» ; – інформаційне агентство «Франс пресс». 	4
8.	<p>Тема 8. Інформаційно-аналітична робота в закордонних установах.</p> <p><i>Питання для обговорення (теми рефератів):</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – основні джерела інформації, які використовують співробітники закордонних представництв; – види інформаційних документів, які готуються у посольствах, генеральних консульствах та торговельних представництвах; – специфічні особливості інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади розвідувальною інформацією (функції зовнішньої розвідки, види та особливості джерел розвідувальної інформації). 	4
	Усього годин	32

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	<p>Тема 1. Інформаційно-аналітична діяльність в структурі інформаційної діяльності.</p> <p><i>Питання для самостійного вивчення:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – інформаційний пошук; – регламент інформаційного пошуку: іменний, посилковий, семантичний, ситуаційний методи; – дезінформація та її види. 	3
2.	<p>Тема 2. Зміст інформаційно-аналітичної роботи.</p> <p><i>Питання для самостійного вивчення:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – розробка програми, робочого плану й інструментарію інформаційно-аналітичного дослідження; – основи обробки вхідних інформаційних потоків та видачі аналітичної продукції; – технологічні аспекти інформаційно-аналітичних досліджень. 	4
3.	<p>Тема 3. Методологічні аспекти інформаційно-аналітичної діяльності.</p> <p><i>Питання для самостійного вивчення:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – інтерпретація результатів контент-аналізу; – сутність і зміст наукового передбачення; – типологія прогнозів. 	4
4.	<p>Тема 4. Методи аналітико-синтетичної обробки первинної інформації.</p> <p><i>Питання для самостійного вивчення:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – загальнонаукові методи в процесах аналітико-синтетичної обробки документів: аналіз, синтез, узагальнення, абстрагування; – методи статистичного аналізу: кореляційний, факторний аналіз, метод імплікаційних шкал. 	3
5.	<p>Тема 5. Реферування як процес згортання первинної інформації.</p> <p><i>Питання для самостійного вивчення:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – екстрагування; – особливості підготовки рефератів в галузі міжнародних відносин; – оцінюючі елементи у рефераті з міжнародних відносин. 	4
6.	<p>Тема 6. Підготовка оглядової інформації та окремих видів інформаційних документів.</p> <p><i>Питання для самостійного вивчення:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – особливості інформаційного релізу, присвяченого певній особі; – особливості інформаційного релізу, присвяченого певній події; – особливості підготовки друкованих оглядових та інформаційних довідок. 	4
7.	<p>Тема 7. Інформаційно-аналітичні структури.</p> <p><i>Питання для самостійного вивчення:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – провідні інформаційно-аналітичні центри США; – корпорація РЕНД, «Heritage Foundation», «New American Century»; – інформаційне агентство – ЮСІА (United States Information Agency – USIA); – інформаційні агентства «Рейтер», «Франс пресс». 	2
8.	<p>Тема 8. Інформаційно-аналітична робота в закордонних установах.</p> <p><i>Питання для самостійного вивчення:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – достовірність, актуальність і повнота розвідувальної інформації; – аналітичний рівень та цінність розвідувальної інформації; – особливості розвідувальної інформації. 	2
9.	Курсова робота	30
10.	Усього годин	56

6. Індивідуальні завдання

Навчальним планом передбачено виконання курсової роботи, що виконується під час самостійної роботи. Курсова робота являє собою індивідуальне завдання, яке передбачає самостійне виконання студентом певної практичної роботи на основі засвоєного теоретичного матеріалу.

6.1. Вимоги до оформлення курсової роботи

Курсова робота повинна мати чітку і логічну структуру, складовими якої є титульний аркуш, зміст, вступ, основна частина (два розділи), висновки та список використаних джерел.

У вступі необхідно обґрунтувати актуальність обраної теми, її значимість, провести аналіз джерельної та історіографічної бази, визначити мету і завдання курсової роботи, предмет та об'єкт, хронологічні рамки, вказати методи дослідження, що використовувались під час написання курсової роботи.

У процесі написання основної частини необхідно відповідно до плану розкрити суть вибраної теми. Обов'язково окремим питанням виділяються проблемні й дискусійні аспекти дослідження. При цьому наводяться аналітичні матеріали, подається їх аналіз.

У висновках курсової роботи підводяться підсумки з усіх висвітлених питань, визначаються шляхи і напрями вирішення проблемних аспектів теми. Рекомендації можуть бути розроблені студентом як самостійно, так і через узагальнення пропозицій, що містяться у літературних джерелах.

Наявність у роботі ілюстрацій, які називаються «рисунками» (схеми, діаграми, графіки), дає змогу викласти матеріал більш доказово, полегшує його сприйняття.

Обсяг текстової частини роботи має бути в межах 25-30 сторінок стандартного формату А4 (210 × 297 мм). Шрифт – 14, інтервал між рядками – 1,5. Times New Roman.

Всі сторінки зазначених елементів курсової роботи (крім титульної сторінки) підлягають нумерації в правому нижньому куті аркуша.

Текст курсової роботи необхідно друкувати на текстовому полі сторінки розміром 170/257 мм, залишаючи, відповідно, береги таких розмірів: лівий – 30 мм, правий – 10 мм, верхній – 20 мм, нижній – 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, чорного кольору середньої жирності, щільність тексту – однаковою.

Абзацний відступ повинен бути однаковим упродовж усього тексту і дорівнювати 1,25.

6.2. Рекомендовані теми курсових робіт:

1. Історія виникнення та розвитку інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах.

2. Сутність та основні принципи інформаційно-аналітичної діяльності в галузі міжнародних відносин.

3. Комунікаційний процес як суспільна функція інформаційно-аналітичної діяльності.

4. Методологічні аспекти інформаційно-аналітичної роботи.

5. Припущення і передбачення в інформаційно-аналітичній роботі.

6. Методика розробки аналітичних прогнозів у сфері міжнародних відносин.

7. Процес інформаційно-аналітичної діяльності та його компоненти.

8. Системний аналіз та теорія операцій в інформаційно-аналітичній роботі.

9. Проблеми достовірності інформаційно – аналітичної діяльності в міжнародних відносинах.

10. Проблема інтерпретації фактів в інформаційно-аналітичній діяльності та типові помилки.

11. Роль джерел інформації в міжнародних відносинах (інформаційно-аналітичний аспект).

12. Інформаційні посередники як функціональні складники системи інформаційно-аналітичної діяльності.

13. Етапи і порядок підготовки інформаційно-аналітичних документів.

14. Роль неопублікованих документів в інформаційно-аналітичній діяльності.

15. Поняття і організація інформаційно-аналітичних досліджень.

16. Методика формування інформаційної бази дослідження.

17. Методика розробки аналітичних прогнозів в галузі міжнародних відносин.
18. Методи аналітико-синтетичної обробки первинної інформації.
19. Реферування як процес згортання первинної інформації.
20. Етапи і порядок підготовки інформаційно-аналітичних документів.
21. Інформаційний огляд як результат аналітико-синтетичного перетворення вихідної інформації.
22. Узагальнення змістової інформації як проблема її перетворення.
23. Методика узагальнення інформації в процесі створення огляду.
24. Види та типи документів: об'єктивність та надійність інформації.
25. Інформаційно-аналітична робота в закордонних установах.
26. Специфіка інформаційних систем аналітичної обробки інформації.
27. Кадрове забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності.
28. Матеріально-технічне забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності.
29. Розвиток засобів інтелектуалізації інформаційної діяльності та організаційні аспекти управління інформаційними ресурсами.
30. Правове забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності.
31. Проблеми інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах.
32. Інформаційно-аналітичні технології формування іміджу України.
33. Сучасні проблеми розвитку інформаційно-аналітичної діяльності в Україні.
34. Державна політика України у галузі інформаційної діяльності.
35. Сучасні проблеми інформаційно-аналітичного процесу.
36. ІАД як аналітичний супровід міжнародних відносин.
37. Опрацювання документної інформації як процес пізнання та перетворення змісту.
38. Основні положення інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах і зовнішній політиці.
39. Моделі та моделювання у міжнародних відносинах.
40. Рівні та форми інформаційно-аналітичної роботи у міжнародних відносинах.
41. Інформаційно-прогнозіметодики – як основа вивчення міжнародних проблем.
42. Аналітичні центри та світові інформаційні агентства.
43. Провідні інформаційно-аналітичні центри США.
44. Регіональні недержавні аналітичні центри.

7. Методи контролю

При вивченні дисципліни застосовується поточний та підсумковий семестровий види контролю.

Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на лекціях та семінарських заняттях, у формі виступів студентів при обговоренні питань на семінарських заняттях.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень студента. Він проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену у письмовій формі в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією програмою.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю, та балів, отриманих за результатами семестрового контролю. Максимальна сума балів складає 100 балів.

8. Схема нарахування балів за вивчення дисципліни

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання								Екзамен	Сума		
Розділ 1			Розділ 2			Розділ 3		ІЗ	Разом		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8				
5	5	5	5	5	5	5	5	20	60	40	100

T1-T8 – теми розділів дисципліни; ІЗ – індивідуальне завдання (курсова робота).

Критеріями оцінювання знань за поточний контроль є успішність освоєння знань та набутих навичок на лекціях та семінарських заняттях, що включає систематичність їх відвідування, здатність студента засвоювати категорійний апарат, навички узагальненого мислення, логічність та повноту викладання навчального матеріалу, навички творчо підходити до вирішення поставлених завдань, активність роботи на семінарських заняттях, рівень знань за результатами опитування на семінарських заняттях, самостійне опрацювання тем у цілому чи окремих питань.

Контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу у формі виконання курсової роботи, здійснюється шляхом її приймання.

Схема нарахування балів за курсову роботу:

- 16-20 балів – зміст курсової роботи відповідає темі і розкриває її повною мірою, структура роботи та її оформлення повністю відповідають встановленим вимогам;

- 11-15 балів – зміст курсової роботи відповідає темі і розкриває її значною мірою, структура роботи та її оформлення відповідають встановленим вимогам;

- 6-10 балів - зміст курсової роботи відповідає темі, але розкриває її частково, структура роботи та її оформлення значною мірою відповідають встановленим вимогам;

- 0-5 балів - зміст курсової роботи не відповідає темі і не розкриває її сутності, структура роботи та її оформлення не відповідають встановленим вимогам.

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни проводиться за екзаменаційними білетами. Кожен з білетів містить 2 теоретичні питання. Максимальна кількість балів, яка може бути нарахована за одне теоретичне питання, дорівнює 20 балам.

Схема нарахування балів за одне теоретичне питання екзаменаційного білету:

- 16-20 балів - студент цілком і всебічно розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити;

- 11-15 балів - студент розкрив сутність питання, вільно оперує поняттями і термінологією, але спостерігаються деякі упущення при відповідях на питання та неточні обґрунтування;

- 6-10 балів - студент розкрив питання у загальних рисах, розуміє їхню сутність, намагається робити висновки, але слабо орієнтується в джерелах, є помилки, матеріал викладає нелогічно;

- 0-5 балів - студент не розкрив питання навіть у загальних рисах, не розуміє його сутності, не орієнтується в джерелах, припускається грубих помилок, матеріал викладає нелогічно.

Набрана кількість рейтингових балів є основою для оцінки за національною шкалою. Шкала оцінювання наведена нижче.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка для чотирирівневої шкали оцінювання
90–100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

9. Рекомендована література

Основна література

1. Міжнародна інформація: терміни і коментарі [Текст]: навч. посіб. / Є. А. Макаренко [та ін.]; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. – Київ : Центр вільної преси, 2016. – 518 с.
2. Варенко В.М. Інформаційно-аналітична діяльність / В.М. Варенко.– К.: Талком, 2014. – 416 с.

3. Захарова В.І. Основи інформаційно-аналітичної діяльності / В.І. Захарова, Л.Я Філіпова. – К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 336 с.
4. Муковський І.Т. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навч. посіб. / Муковський І.Т., Міщенко А.Г., Шевченко М. М. – К.: Кондор, 2012. - 224 с.
5. Митко А.М. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах: навч. посіб. / А.М. Митко. – Луцьк.: Терен, 2012. - 262 с.
6. Запорожець О.Ю. Міжнародна інформація. Конспект лекцій. – К.: Центр вільної преси, 2010. – 38 с.
7. Гондюл В.П. Вступ до спеціальності «Міжнародна інформація»: підручник / В.П. Гондюл, М.М. Рижков, О.М. Андреева. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2009. – 383 с.
8. Почепцов Г.Г. Інформаційна політика: Навч. посіб. для студентів ВНЗ, аспірантів, викладачів. - 2-ге вид., стер. / Почепцов Г.Г., Чукут С.А. –К., 2008. –663с.
9. Боднар І. Інформаційно-аналітична діяльність у міжнародних відносинах. Навчальний посібник для самостійного вивчення курсу. – Л.: Видавництво Львівської комерційної академії, 2007. – 280 с.
10. Горбатенко В.П., Бутовська І.О. Політичне прогнозування: Навчальний посібник. - К.: МАУП, 2005. - 152 с.

Допоміжна література

11. Борищполец К.П. Методы политических исследований. –М.: Аспект Пресс, 2005. – 221с.
12. Макаренко Є.А. Міжнародні інформаційні відносини. – К.: Наша культура і наука, 2002.
13. Макаренко Є.А. Аналітика, експертиза, прогнозування: Монографія / Макаренко Є. А., Рижков М. М., Ожеван М. А. та ін. – К.: Наша культура і наука, 2003. – 614 с.
14. Семенов Б.М. Особенности информационно-аналитической работы государственных структур в области внешней политики. – М., 2003. – 314 с.
15. Почепцов Г.Г. Аналітика, розвідка и політика: проблеми взаємодія // Теорія и практика управління. – 2004. – № 11. – С. 2-6.
16. Почепцов Г.Г. Особенности аналитики для решения стратегических задач // Теорія и практика управління. – 2004. – № 9. – С. 2-5.
17. Почепцов Г.Г. Стратегическая разведка и стратегическое мышление // Теорія и практика управління. – 2004. – № 1. – С. 18-25.

10. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. Аналітичний центр RAND [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.rand.org/organization/org.ext.pdf>.
2. Європейська обсерваторія інформаційних технологій [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.eito.com/>.
3. Європейський інститут медіа [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.eim.org>.
4. Європейський Союз [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://europa.eu.int>.
5. Інформаційні війни [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.infowar.com>.
6. Міжнародна асоціація паблік рилейшнз [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ipra.org>.
7. Міжнародний союз електрозв'язку [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.itu.int/>.
8. Міністерство закордонних справ України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.mfa.gov.ua/>.

9. НАТО [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.nato.int/>.
10. Організація з безпеки та співробітництва в Європі [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.osce.org/>.
11. Організація Об'єднаних Націй [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.un.org/>.
12. Рада Європи [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.coe.int/>.
13. CNN [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.cnn.com>.
14. Mapping The Global Future. Report of the National Intelligence Council's 2020 Project [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.dni.gov/nic/NIC_globaltrend2020.html.
15. The globalization Index. The sixth annual A.T.Kearney and Foreign Policy Globalization Index [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.foreignpolicy.com/story/cms.php?story_id=3603.
16. United Nations E-Government Survey 2010. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://unpan1.un.org>.
17. West D.M. Global E-Government, 2006 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.INSidePolitics.org/egovtdata.html>.

11. Перелік екзаменаційних питань

1. Охарактеризувати компонентну структуру ІАД.
2. Визначити завдання ІАД в системі міжнародних відносин.
3. Охарактеризувати інформаційно-аналітичні дослідження в структурі інформаційної діяльності.
4. Охарактеризувати документну інформацію як об'єкт інформаційно-аналітичних досліджень.
5. Визначити види вихідної інформації для інформаційно-аналітичних досліджень.
6. Охарактеризувати інформаційний документ як результат ІАД.
7. Охарактеризувати види інформаційних документів.
8. Охарактеризувати загальнонаукові методи інформаційно-аналітичних досліджень.
9. Охарактеризувати методи емпіричного дослідження.
10. Охарактеризувати інформаційно-прогностичні методики.
11. Охарактеризувати види інформаційних оглядів.
12. Охарактеризувати різновиди оглядових документів.
13. Інформаційні установи України, що забезпечують сферу міжнародних відносин.
14. Завдання документів в інформаційному забезпеченні міжнародних відносин.
15. Основні групи інформації у сфері міжнародних відносин.
16. Контент-аналіз у дослідженнях міжнародних відносин.
17. Контент-аналіз міжнародних документів і засобів масової інформації.
18. Поняття контент-аналізу. Об'єкт контент-аналізу.
19. Методика формування інформаційної бази для прийняття стратегічних, тактичних та оперативних рішень у міжнародних відносинах.
20. Теоретико-методологічні підходи до передбачення характеру міжнародних відносин.
21. Основні категорії геополітики та концептуальні засади геополітичного прогнозування.
22. Методика розробки геополітичного прогнозу.
23. Проблеми достовірності інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах.
24. Проблема інтерпретації фактів в інформаційно-аналітичній діяльності.
25. Роль оперативної інформації в інформаційно-аналітичній діяльності.
26. Роль джерел інформації в міжнародних відносинах (інформаційно-аналітичний аспект).

27. Інформаційні посередники як функціональні складники системи інформаційно-аналітичної діяльності.

28. Етапи і порядок підготовки інформаційно-аналітичних документів.
29. Роль неопублікованих документів в інформаційно-аналітичній діяльності.
30. Поняття і організація інформаційно-аналітичних досліджень.
31. Методика формування інформаційної бази дослідження.
32. Методика розробки аналітичних прогнозів в галузі міжнародних відносин.
33. Методи аналітико-синтетичної обробки первинної інформації.
34. Реферування як процес згортання первинної інформації.
35. Етапи і порядок підготовки інформаційно-аналітичних документів.
36. Інформаційний огляд як результат аналітико-синтетичного перетворення інформації.
37. Методика узагальнення інформації в процесі створення огляду.
38. Види та типи документів: об'єктивність та надійність інформації.
39. Інформаційно-аналітична робота в закордонних установах.
40. Специфіка інформаційних систем аналітичної обробки інформації.
41. Правове забезпечення інформаційно-аналітичної діяльності.
42. Проблеми інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах.
43. Сучасні проблеми розвитку інформаційно-аналітичної діяльності в Україні.
44. Сучасні проблеми інформаційно-аналітичного процесу.
45. ІАД як аналітичний супровід міжнародних відносин.
46. Опрацювання документної інформації як процес пізнання та перетворення змісту.
47. Основні положення інформаційно-аналітичної діяльності в міжнародних відносинах.
48. Рівні та форми інформаційно-аналітичної роботи у міжнародних відносинах.
49. Інформаційно-прогнозні методики – як основа вивчення міжнародних проблем.
50. Аналітичні центри та світові інформаційні агентства.